

บทคัดย่อ

แม้ว่าเศรษฐกิจไทยในช่วง ๑๐ เดือนแรกของปี ๒๕๕๔ ยังคงชะลอตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๓ ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก แต่ความต้องการพลังงานเชิงพาณิชย์ของไทยในช่วง ๑๐ เดือนแรกของปี ๒๕๕๔ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗ เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปี ๒๕๕๓ การใช้พลังงานเกือบทุกประเภทเพิ่มขึ้นยกเว้นผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปที่ใช้ลดลงร้อยละ ๕.๑ การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยร้อยละ ๐.๓ การผลิตไฟฟ้าพลังน้ำและน้ำมันดิบเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๐ และ ๖.๐ ตามลำดับ ขณะที่การนำเข้าพลังงานเชิงพาณิชย์เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๘.๐ เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปี ๒๕๕๓ ส่งผลให้สัดส่วนการพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๕๙.๖ ในปี ๒๕๕๓ เป็นร้อยละ ๖๒.๕ ในปีนี้ จะเห็นได้ว่าความต้องการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นขณะที่ศักยภาพในการผลิตพลังงานของประเทศมีไม่สูงมากนัก รัฐบาลจึงมีนโยบายในการอนุรักษ์ พัฒนาและส่งเสริมการใช้พลังงานแบบผสมผสานการจัดหาและใช้พลังงานทดแทนอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลกับสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติภายในประเทศ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อการประหยัดพลังงานมุ่งเน้นการจัดการด้านพลังงานเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและสร้างเสถียรภาพด้านราคาของพลังงาน รวมทั้งลดการพึ่งพาระหว่างพลังงานจากต่างประเทศด้วย

๕.๑ การอนุรักษ์พลังงาน

ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงงานอุตสาหกรรมและอาคารธุรกิจทุกขนาด ดำเนินการอนุรักษ์พลังงานอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้า ลดการใช้ น้ำมันและลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และเวลาการลงทุนในสาขาผลิตไฟฟ้าของภาครัฐ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ **ด้านกำกับดูแล** ดำเนินโครงการกับโรงงานควบคุมและอาคารควบคุม ซึ่งในปี ๒๕๕๔ คาดว่าหากมีการดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว จะช่วยลดการใช้ไฟฟ้ารวม ๒,๓๘๐ ล้านหน่วย/ปี คิดเป็นเงิน

๑๔,๕๑๐ ล้านบาท และลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิง ๓๙๑ ล้านลิตรน้ำมันดิบ/ปี คิดเป็นเงิน ๑,๓๗๕ ล้านบาท/ปี **ด้านส่งเสริม** โดยการส่งเสริมการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ตามโครงการปิดถนนเพื่อประหยัดพลังงาน ลดมลพิษ และส่งเสริมการท่องเที่ยว ภายใต้แนวคิด “คืนชีวิตให้ชุมชน คืนถนนให้คนเดิน” โดยจัดกิจกรรม “๗ มหัศจรรย์ที่สี่ลม” ปรากฏว่าประชาชนได้หันมาใช้รถสาธารณะมากเกือบร้อยละ ๗๐ โดยเฉพาะรถไฟฟ้ามีผู้โดยสารเพิ่มขึ้นกว่า ๓ เท่าตัว ปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ และปริมาณฝุ่นละอองก็ลดลงกว่าร้อยละ ๕๐ “โครงการประหยัดไฟ กำไร ๒ ต่อ” โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อกระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างจริงจังและทันทีโดยสร้างแรงจูงใจด้วยการให้ส่วนลดการใช้ไฟฟ้าแก่ประชาชน ซึ่งในช่วงตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม - ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ สามารถลดหน่วยไฟฟ้าได้รวม ๕๕๗,๗๒๖,๐๗๕ หน่วย คิดเป็นจำนวนเงินที่ประหยัดได้ ๑,๘๕๙,๒๑๑,๒๑๔ บาท “โครงการอาคารของรัฐ” เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานในอาคารของรัฐ การให้บริการตรวจวิเคราะห์การใช้พลังงานในโรงงาน ๑๕๐ โรงงานและอาคารขนาดกลาง และขนาดเล็กอีก ๑๕๐ อาคาร “โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานในโรงงานและอาคารควบคุม” เป็นการนำมาตรการอนุรักษ์พลังงานที่เป็นมาตรการมาตรฐานรวม ๙ มาตรฐานที่ได้มีการศึกษา สาธิตร่วมกับประเทศเดนมาร์กมาส่งเสริม สนับสนุนให้มีการใช้งานในโรงงานและอาคารธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก การส่งเสริมการผลิตเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงและการส่งเสริมการใช้วัสดุเพื่ออนุรักษ์พลังงาน การศึกษาพัฒนาและสาธิตเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน ได้มีการก่อสร้างอาคารอนุรักษ์พลังงานตัวอย่างและศูนย์สาธิตการอนุรักษ์พลังงาน ณ เทคโนโลยี ตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ศึกษาพัฒนาเทคโนโลยีและการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานร่วมกับต่างประเทศ เช่น ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เดนมาร์ก ญี่ปุ่น และธนาคารโลก ยกวางแผนยุทธศาสตร์การอนุรักษ์พลังงานของประเทศไทย กำหนดมาตรการประหยัดพลังงาน โดยการเร่งการดำเนินการตามแผนอนุรักษ์พลังงาน ด้วยการส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์พลังงานในโรงงานควบคุมและอาคารควบคุม ๔,๑๔๐ แห่ง มาตรการรณรงค์ โดยเร่งรณรงค์ให้ประชาชนประหยัดน้ำมันและไฟฟ้า โดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในประเทศ มาตรการบังคับ โดยเร่งรัดการดำเนินงานตามกฎหมายที่มีอยู่แล้ว มาตรการอื่นได้แก่การปิดถนนบางสายบางเวลา **ด้านสนับสนุน** ได้แก่

การประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน และการพัฒนาบุคลากร ด้านการอนุรักษ์พลังงาน ผ่านโครงการพัฒนาผู้รับผิดชอบด้านพลังงานในโรงงาน/ อาคารควบคุม และโครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน

๔.๒ การพัฒนาพลังงานทดแทน

เป็นแนวทางการนำพลังงานหมุนเวียนมาใช้แทนพลังงานสิ้นเปลือง โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค ได้ดำเนินการโครงการที่สำคัญ คือ โครงการก่อสร้างเขื่อน ไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็ก โครงการจัดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าประเภทเตออร์ด้วย เซลล์แสงอาทิตย์ สำหรับหมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ จากผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๘ - ปัจจุบัน ได้ดำเนินการก่อสร้างระบบ ฯ แล้ว จำนวน ๑๘๔ แห่ง มีครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๑๔,๗๒๐ ครัวเรือน สำหรับในปี ๒๕๔๔ ติดตั้งระบบ ฯ ใหม่ จำนวน ๕๐ แห่ง ขนย้ายระบบ ฯ ที่ติดตั้งเดิม และมีไฟฟ้าใช้แล้ว ไปติดตั้งในพื้นที่ใหม่ที่ยังมีไฟฟ้าใช้ ๒๐ แห่ง นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์เพื่อเป็นพลังงานทดแทนและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมด้วย

๔.๓ การใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์

ได้ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากพลังงานปรมาณูในด้านการแพทย์ การเกษตรอุตสาหกรรม อาหาร และการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาประเทศ ประกอบด้วย งานผลิตสารไอโซโทปจำหน่ายให้โรงพยาบาลต่าง ๆ เพื่อใช้วินิจฉัยโรคและบำบัดโรค ให้บริการฉายรังสีอาหาร ผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ประมาณ ๕๘๒,๗๓๔.๘๒ กิโลกรัม ให้บริการวัดกัมมันตภาพรังสีในสินค้าส่งออก และออกหนังสือรับรอง จำนวน ๑,๓๘๘ ตัวอย่าง ซึ่งทำให้สินค้าส่งออกโดยเฉพาะอาหารทะเล สินค้าเกษตร ได้รับการยอมรับให้นำเข้าประเทศผู้สั่งซื้อได้ เป็นการสนับสนุนธุรกิจสินค้าส่งออกอาหารทะเลและสินค้าเกษตรของประเทศ

๔.๔ การสนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในกิจการของรัฐ

รัฐบาลได้ดำเนินโครงการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้า

เอกชน (Independent Power Producer : IPP) แบ่งเป็น ๒ ระยะ ทั้งหมด ๗ โครงการ โดยระยะที่ ๑ มี ๓ บริษัท และระยะที่ ๒ มี ๔ บริษัท นอกจากนี้ยังได้ รับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก (Small Power Producer : SPP) ด้วย ปัจจุบันมี

๒๘๘

รายงานแสดงผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ปีที่หนึ่ง
(วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕)

จำนวนผู้ผลิตรายเล็กที่ลงนามสัญญาเรียบร้อยแล้ว ๕๖ ราย รวม ๒,๑๓๑.๘๐๐
เมกะวัตต์ ยังไม่ลงนามสัญญา ๖ ราย รวม ๑๓๒.๓๐๐ เมกะวัตต์

รายละเอียด

๕.๑ การอนุรักษ์พลังงาน แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ที่สำคัญ คือ

๕.๑.๑ ด้านกำกับดูแล ดำเนินโครงการโรงงานควบคุมและอาคารควบคุมที่กำลังใช้งาน ได้จัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน บันทึกและส่งข้อมูลการใช้พลังงาน จัดทำเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงานในสถานที่ คือ ๑) โรงงานควบคุมตามกฎหมาย ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑,๑๘๔ ราย คาดว่าหากมีการดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์พลังงานตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วจะช่วยลดการใช้ไฟฟ้า ๑,๔๐๐ ล้านหน่วยปี คิดเป็นเงิน ๓,๕๒๕ ล้านบาท/ปี ลดความต้องการพลังไฟฟ้า ๒๐๐ เมกะวัตต์ ชะลอการลงทุน ๑๒,๐๖๐ ล้านบาท และลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิง ๓๗๐ ล้านลิตร น้ำมันดิบ/ปี คิดเป็นเงิน ๑,๓๐๐ ล้านบาท/ปี และ ๒) อาคารควบคุม ๑,๓๓๒ ราย จะสามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้า ๔๘๐ ล้านหน่วยปี คิดเป็นเงิน ๒,๔๕๐ ล้านบาท/ปี ช่วยลดความต้องการพลังไฟฟ้า ๓๑๓ เมกะวัตต์ ชะลอการลงทุนด้านไฟฟ้าได้ ๒๒,๔๐๐ ล้านบาท ลดการใช้ น้ำมันเชื้อเพลิง ๒๑ ล้านลิตร น้ำมันดิบ/ปี คิดเป็นเงิน ๗๕ ล้านบาท/ปี

๕.๑.๒ ด้านส่งเสริม ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานด้วยการให้บริการ และจูงใจเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การศึกษา วิจัย พัฒนา เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน ประกอบด้วยการดำเนินงาน ดังนี้

๕.๑.๒.๑ การส่งเสริมการปรับปรุงประสิทธิภาพ

การใช้พลังงาน

๑) โครงการปิดถนนเพื่อประหยัดพลังงาน

ลดมลพิษ และส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้ปิดถนนสี่ลมเพื่อเป็นถนนเฉพาะให้คนเดินทุกวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๑๒.๐๐ - ๒๔.๐๐ น. เริ่มจากวันอาทิตย์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ถึงวันอาทิตย์ที่ ๓๐ ต่อเนื่องถึงวันจันทร์ที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๗ ครั้ง โดยจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นบนถนน ภายใต้แนวคิด “คืนชีวิตให้ชุมชน คืนถนนให้คนเดิน” กิจกรรมดังกล่าวใช้ชื่อว่า “๗ มหัศจรรย์ที่สี่ลม” ซึ่งจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มาร่วมงาน

ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงงานอุตสาหกรรมและอาคารธุรกิจทุกขนาดดำเนินการอนุรักษ์พลังงานอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้า ลดการใช้น้ำมันและลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และเวลาการลงทุนในสาขาผลิตไฟฟ้าของภาครัฐ

๒๙๐

รายงานแสดงผลการดำเนินการของคณะกรรมการรัฐมนตรีตามแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ปีที่หนึ่ง (วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕)

พบว่าประชาชนเห็นด้วยกับการรณรงค์ตามโครงการ ฯ นี้ จำนวนร้อยละ ๘๕ ทั้งนี้เห็นว่าเกี่ยวข้องกับการช่วยประหยัดพลังงานร้อยละ ๘๑ เพื่อลดมลพิษ ร้อยละ ๘๖ และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวร้อยละ ๗๙ นอกจากนี้ ประชาชนยังเห็นด้วยกับการสนับสนุนให้มีโครงการลักษณะนี้ต่อไปที่ถนนสีลมทุก ๆ วันอาทิตย์ ร้อยละ ๘๗ อื่นๆ ปรากฏว่าประชาชนได้หันมาใช้รถสาธารณะมากเกือบร้อยละ ๗๐ โดยเฉพาะรถไฟฟ้ามหานครเพิ่มขึ้นกว่า ๓ เท่าตัว ปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ และปริมาณฝุ่นละอองก็ลดลงกว่าร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ยังมีโครงการขับ ๙๑ เต็ม ๙๑ และโครงการรวมพลังหยุดรถซดน้ำมัน

๒) โครงการประหยัดไฟ ก๊าซ ๒ ต่อ

เป็นการรณรงค์เพื่อการประหยัดการใช้พลังงานไฟฟ้าโดยเน้นที่กลุ่มเป้าหมายภาคที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอัตราบริโภคไฟฟ้าสูงถึงร้อยละ ๒๒ ของการใช้ไฟฟ้าทั้งประเทศ ในการคิดคำนวณและให้ส่วนลดค่าไฟฟ้าสำหรับครัวเรือนที่เข้าร่วมในการประหยัดไฟฟ้าตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๔๔ จนถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๔๕ หากครัวเรือนสามารถทำการประหยัดหน่วยไฟฟ้าลงได้ตั้งแต่ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป จะได้รับรางวัลเป็นส่วนลดค่าไฟฟ้าอีกร้อยละ ๒๐ ของหน่วยไฟฟ้าที่ประหยัดได้ในเดือนนั้น ซึ่งใบเสร็จค่าไฟฟ้าจะระบุส่วนลดให้โดยอัตโนมัติโดยครัวเรือนไม่ต้องทำการลงทะเบียนเพื่อสมัครเข้าร่วมกิจกรรมแต่อย่างใด ซึ่งหากทุกครัวเรือนในประเทศไทยช่วยกันลดการใช้ไฟฟ้าลงได้เพียงร้อยละ ๑๐ นอกจากจะได้ส่วนที่คืนเป็นมูลค่าตัวเงินถึงร้อยละ ๒๐ ของหน่วยไฟฟ้าที่ประหยัดได้ ยังส่งผลเท่ากับประเทศสามารถลดการใช้ไฟฟ้าได้เป็นจำนวน ๒,๐๐๐ ล้านหน่วยต่อปี หรือคิดเป็นเงินที่สามารถประหยัดได้ถึง ๔,๐๐๐ ล้านบาท อันถือเป็นการมีส่วนร่วมช่วยประหยัดเงินตราต่างประเทศและช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจได้

๓) โครงการอาคารของรัฐ เป็นการดำเนินการ

เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานในอาคารของรัฐ โดยตั้งแต่เริ่มโครงการปี ๒๕๓๙ - ๒๕๔๓ มีการตรวจวิเคราะห์การใช้พลังงาน ๘๑๕ แห่ง ปรับปรุงการอนุรักษ์พลังงานในอาคาร ๗๓๓ แห่ง และได้ประเมินผลการอนุรักษ์พลังงานในอาคารจำนวน ๑๓๙ แห่ง สรุปได้ว่าประหยัดพลังงาน ไฟฟ้าได้ ๓๔.๐ ล้านหน่วย/ปี คิดเป็นเงิน ๗๘.๕ ล้านบาท/ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗ ของการใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคารที่ปรับปรุง

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อกระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างจริงจังและทันที โดยสร้างแรงจูงใจด้วยการให้ส่วนลดการใช้ไฟฟ้าแก่ประชาชน ซึ่งจะวัดจากหน่วยการใช้ไฟฟ้าของแต่ละครัวเรือนในแต่ละเดือน

ผลการดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ จนถึงวันที่ ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ปรากฏว่าสามารถลดหน่วยไฟฟ้าได้รวม ๕๕๗,๗๒๖,๐๗๕ หน่วย คิดเป็นจำนวนเงินที่ประหยัดได้ ๑,๘๕๙,๒๑๑,๒๑๔ บาท

- ในปี ๒๕๔๔ มีการตรวจวิเคราะห์การใช้พลังงาน ๒๕๐ แห่ง และปรับปรุงการอนุรักษ์พลังงานในอาคารได้ ๑๖๐ แห่ง
- หากสามารถดำเนินการอนุรักษ์ได้ครบ ๑,๓๗๓ แห่ง จะทำให้ลดการใช้พลังงานไฟฟ้า ๒๕๕ ล้านหน่วย/ปี คิดเป็นเงิน ๖๓๕ ล้านบาท/ปี ลดความต้องการพลังงานไฟฟ้าได้ ๘๖ เมกะวัตต์ และชะลอการลงทุนด้านไฟฟ้า ๔,๓๐๐ ล้านบาท

๔) การให้บริการตรวจวิเคราะห์การใช้

พลังงานในโรงงาน และอาคารขนาดกลาง และขนาดเล็ก เป็นการให้บริการเพื่อเป็นแนวทางให้มีการอนุรักษ์พลังงาน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ ให้บริการตรวจวิเคราะห์ ๑ โรงงานจำนวน ๑๕๐ แห่ง และอาคารจำนวน ๑๕๐ แห่ง รวม ๓๐๐ แห่ง

ขั้นตอนการดำเนินโครงการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ๑ แบ่งเป็น ๒ ระยะ คือ

- **ระยะที่ ๑** โครงการนำร่อง เริ่มแล้วเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ มีเป้าหมายดำเนินการจำนวน ๒๐ แห่ง
- **ระยะที่ ๒** แผนดำเนินงานระยะเวลา ๓ ปี (๒๕๔๕ - ๒๕๔๗) คาดว่า จะใช้งบประมาณ ๓๔๕.๓ ล้านบาท จำนวนโรงงานและอาคารที่คาดว่าจะดำเนินการประมาณ ๙๑๐ ราย

๕) โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

ในโรงงานและอาคารควบคุม เป็นการนำมาตรการอนุรักษ์พลังงานที่เป็นมาตรฐาน มาตราฐาน รวม ๔ มาตรฐานที่ได้มีการศึกษา สาคิต ร่วมกับประเทศเดนมาร์ก มาส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้งานในโรงงานและอาคารธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมโรงงานและอาคารธุรกิจ ที่ไม่อยู่ในข่ายโรงงานและอาคารได้ควบคุม และตระหนักถึงการใชพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๖) การส่งเสริมการผลิตเครื่องจักร หรือ

อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงและการส่งเสริมการใช้วัสดุเพื่ออนุรักษ์พลังงาน ดำเนินการจัดทำกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎกระทรวง โดยได้ศึกษาเพื่อจัดทำร่างกฎกระทรวง กำหนดเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ประสิทธิภาพสูง แนวทางการช่วยเหลือสนับสนุน ผู้ผลิตและผู้จำหน่าย และการติดตามตรวจสอบประสิทธิภาพการใช้พลังงานสำหรับอุปกรณ์ ๕ ชนิด

๔.๑.๒.๒ การศึกษาพัฒนาและสาธิตเกี่ยวกับ

การอนุรักษ์พลังงาน

๑) การก่อสร้างอาคารอนุรักษ์พลังงาน

ตัวอย่างและศูนย์สาธิตการอนุรักษ์พลังงาน พื้นที่ใช้สอยประมาณ ๑๔,๐๐๐ ตารางเมตร ณ เทคโนโลยีธานี ตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยมีเทคโนโลยีการอนุรักษ์พลังงาน ๒ ลักษณะ คือ เทคโนโลยีนำระบบธรรมชาติ ร่วมกับการออกแบบ และเทคโนโลยีที่นำความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์กับการออกแบบ และเพื่อเป็นอาคารตัวอย่าง และเป็นศูนย์เผยแพร่และสาธิตเทคโนโลยีการอนุรักษ์พลังงานเพื่อส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พลังงาน โดยเป็นที่ทำการของศูนย์ฝึกอบรมพลังงาน ศูนย์อนุรักษ์พลังงานแห่งประเทศไทย และศูนย์สาธิตเทคโนโลยีการอนุรักษ์พลังงาน ปัจจุบันก่อสร้างตัวอาคารแล้วเสร็จแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างก่อสร้างงานส่วนประกอบของอาคาร

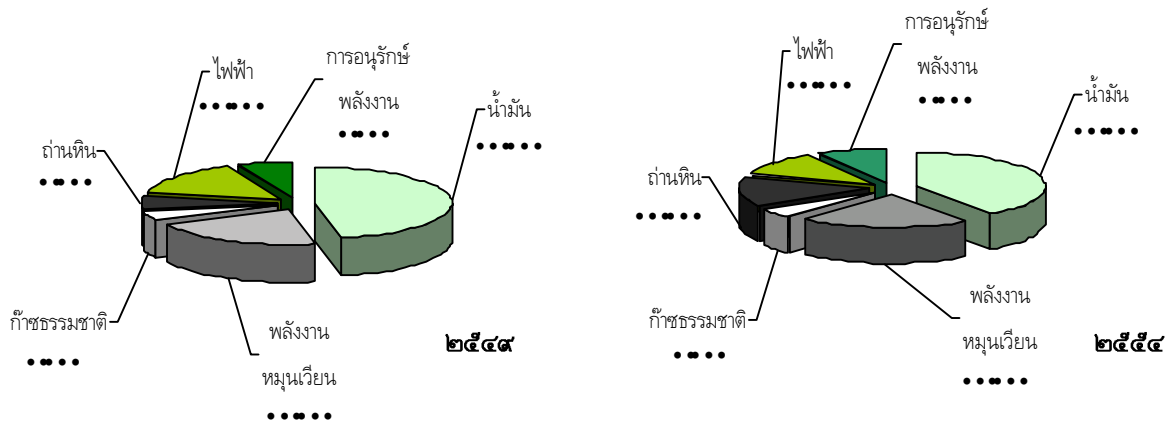
๒) การศึกษาพัฒนาเทคโนโลยี และ

การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานร่วมกับต่างประเทศ เช่น โครงการไทย - เยอรมัน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพพลังงาน (Thai-German Energy Efficiency Promotion Project : ENEP) โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานในโรงงานและอาคารธุรกิจ โดยความช่วยเหลือจากสำนักงานความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาประเทศเดนมาร์ก (DANCED) โครงการพัฒนาธุรกิจบริษัทจัดการพลังงานร่วมกับธนาคารโลก (ESCO) การสัทธิเทคโนโลยีการอนุรักษ์พลังงานร่วมกับประเทศญี่ปุ่น

๕.๑.๒.๓ ร่างแผนยุทธศาสตร์การอนุรักษ์พลังงาน

ของประเทศไทย ได้จัดสัมมนาแผนยุทธศาสตร์การอนุรักษ์พลังงานของประเทศไทย เพื่อระดมความคิดเห็นจากตัวแทนทั้งภาคราชการและเอกชน และได้ร่าง “แผนยุทธศาสตร์การอนุรักษ์พลังงานของประเทศไทย” ซึ่งมีสาระสำคัญประกอบด้วย แนวทางส่งเสริมดำเนินการอนุรักษ์พลังงานในโรงงาน/อาคารและบ้าน แนวทางส่งเสริมดำเนินการอนุรักษ์พลังงานในสาขาขนส่ง และแนวทางส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน

เป้าหมายการอนุรักษ์พลังงานรวม

๕.๑.๒.๔ มาตรการประหยัดพลังงาน ได้กำหนด

มาตรการมีสาระสำคัญดังนี้ (๑) **เร่งการดำเนินการตามแผนอนุรักษ์พลังงาน** ส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์พลังงานในโรงงานควบคุมและอาคารควบคุม ซึ่งมีประมาณ ๔,๑๕๐ แห่ง จำเป็นที่ต้องให้เกิดการลงทุนปรับปรุงการใช้พลังงานให้เร็วที่สุด สนับสนุนการใช้พลังงานหมุนเวียนที่มีอยู่ภายในประเทศ การผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานหมุนเวียน การนำของเสียกลับมาใช้เป็นพลังงาน (Recycle และพลังงานขยะ)

มาตรการสำหรับส่วนราชการ เช่น

เร่งดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓
ที่ให้หน่วยราชการระดับกรมจัดตั้ง
คณะทำงานเพื่อ

- กำหนดแผนงานนโยบาย และ
เป้าหมายในการลดพลังงานให้ได้
อย่างน้อยร้อยละ ๕
- ให้ราชการที่ใช้น้ำมันเบนซิน
ออกเทน ๙๑ ต้องใช้ออกเทน ๙๑
โดยออกเป็นระเบียบบังคับ และ
ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
ตรวจสอบการปฏิบัติตามเคร่งครัด

การศึกษา วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี
ด้านพลังงานทดแทน มีเป้าหมายที่จะ
นำพลังงานหมุนเวียนมาใช้แทนพลังงาน
สิ้นเปลือง เช่น พลังงานน้ำ พลังงานลม
พลังงานแสงอาทิตย์ และพลังงาน
ชีวมวล เป็นต้น โดยศึกษาหาศักยภาพ
ทางด้านเทคนิคและการลงทุนในการ
พัฒนา ซึ่งบางชนิดมีความคุ้มค่า
และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

การอนุรักษ์พลังงานในอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก (๒) มาตรการรณรงค์
โดยเร่งรณรงค์ให้ประชาชนประหยัดน้ำมันและไฟฟ้า ให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อ
แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในประเทศ โดยพิจารณาปรับแนวทางให้เหมาะสมกับ
สถานการณ์ปัจจุบัน และเพิ่มเติมข้อมูลและแง่มุมในการประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสม
และตัวอย่างข้อมูลที่จะสื่อสาร (๓) มาตรการบังคับ เร่งรัดการดำเนินงานตาม
กฎหมายที่มีอยู่แล้ว จำกัดความเร็วรถยนต์สูงสุด ใช้พระราชกำหนดแก้ไขและ
ป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ ในการออกคำสั่ง
นายกรัฐมนตรีบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ (๔) มาตรการอื่น เร่งมาตรการปิดถนน
เช่น ปิดถนนข่าวสารและถนนบริเวณบางลำภู สีลม และเริ่มทยอยปิดถนน
ที่สามารถปิดได้โดยไม่มีผลกระทบด้านการจราจรมากนัก

๔.๑.๓ ด้านสนับสนุน เป็นกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนการ
ดำเนินงานด้านกำกับดูแลและส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน แบ่งออกเป็น

๔.๑.๓.๑ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยว

กับการอนุรักษ์พลังงาน ได้ดำเนินการการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ความรู้ ข้อมูล
ข่าวสาร เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานผ่านสื่อต่าง ๆ ดำเนินโครงการศูนย์
บริการสารสนเทศด้านประสิทธิภาพและการอนุรักษ์พลังงานของประเทศไทย
(TEE-IS) และโครงการพัฒนาและดำเนินการระบบบริการข้อมูลของสำนักกำกับ
และอนุรักษ์พลังงาน (Customer Support Service)

๔.๑.๓.๒ การพัฒนาบุคลากรด้านการอนุรักษ์พลังงาน

เป็นการฝึกอบรม/สัมมนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พลังงาน ทั้งในภาครัฐ
และเอกชน การฝึกอบรมบุคลากรที่สำคัญ ประกอบด้วย โครงการพัฒนา
ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานในโรงงานอาคารควบคุม และโครงการพัฒนาบุคลากร
เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน

๔.๒ การพัฒนาพลังงานทดแทน

ได้ดำเนินการโครงการเพื่อพัฒนาพลังงานทดแทนสู่ภูมิภาค
ที่สำคัญ คือ

๔.๒.๑ โครงการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็ก เป็น
โครงการที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ ๒๔ โครงการ (๓ โครงการได้ออนให้การไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) อยู่ในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาและส่งเสริม

พลังงาน ๒๑ โครงการ โดยมีโครงการที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๒ โครงการ คือ โครงการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำคลองทุ่งเพล และโครงการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำลุ่มน้ำน่านตอนบน

๕.๒.๒ โครงการจัดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าประจุ

แบตเตอรี่ด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ สำหรับหมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๘ เป้าหมายของโครงการ คือ จัดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ประจุแบตเตอรี่ขนาด ๒.๕ - ๓ กิโลวัตต์ต่อหมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น ๓๐๐ หมู่บ้าน งบประมาณทั้งโครงการ ๒๒๕ ล้านบาท โดย คริวเรือนที่ได้รับประโยชน์ สามารถใช้หลอดไฟฟ้าฟลูออเรสเซนต์ขนาด ๑๘ วัตต์ จำนวน ๑ หลอด โดยมีกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าเป็นผู้ดำเนินการบริหารโครงการ ในรูปคณะกรรมการทำหน้าที่ควบคุมให้ราษฎรปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เงื่อนไขของโครงการ และรับผิดชอบในการรับประจุแบตเตอรี่ด้วย จากผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๘ - ปัจจุบัน ได้ดำเนินการก่อสร้างระบบฯ แล้ว จำนวน ๑๘๔ แห่ง มีคริวเรือนที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๑๔,๗๒๐ คริวเรือน และดำเนินการสำรวจพร้อมขนย้ายระบบประจุแบตเตอรี่ด้วยเซลล์แสงอาทิตย์จากที่ติดตั้งเดิม ซึ่งปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้แล้ว ไปติดตั้งที่ใหม่ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๒๐ แห่ง

๕.๒.๓ โครงการส่งเสริมการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์

เพื่อเป็นพลังงานทดแทนและปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ในฟาร์มขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยกองทุนอนุรักษ์พลังงานจะได้สนับสนุนทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์มากขึ้น

ผลการดำเนินการในปี ๒๕๔๔

- ติดตั้งระบบ ฯ ใหม่ จำนวน ๕๐ แห่ง
- ขนย้ายระบบฯ ที่ติดตั้งเดิม และมีไฟฟ้าใช้แล้วไปติดตั้งในพื้นที่ใหม่ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ ๑๐ แห่ง
- สำรวจความเหมาะสมของหมู่บ้านที่จะขอติดตั้งในปี ๒๕๔๕ โดยได้หมู่บ้านที่มีเหมาะสมแล้ว ๗๐ แห่ง
- ติดตามประเมินผลโครงการที่ได้รับการติดตั้งแล้ว จำนวน ๑๘๒ แห่ง เพื่อเป็นข้อมูลในการไปใช้ในการบริหารและดำเนินการโครงการต่อไป

๔.๓ การใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์

ได้ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากพลังงานปรมาณูในด้านการแพทย์ การเกษตรอุตสาหกรรม อาหาร และการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาประเทศ ซึ่งมีการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ ประกอบด้วย งานผลิตสารไอโซโทป ได้ดำเนินการผลิตสารไอโซโทปรังสีที่ได้มาตรฐานและราคาถูก และจำหน่ายให้แก่โรงพยาบาลต่าง ๆ เพื่อใช้วินิจฉัยและบำบัดโรค เช่น สารละลายไอโอดีน-๑๓๑ ๑๓๓.๔๙ คูรี ไอโอดีน - ๑๓๑ ชนิดเม็ด ๑,๐๒๐ เม็ด สารประกอบสำเร็จรูปของ Tc-99m ๒,๖๐๐ ขวด ฯลฯ งานฉายรังสี ให้บริการฉายรังสีอาหาร ผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้แก่ แหนม เครื่องเทศ เอ็นไซม์ สมุนไพร อาหารสัตว์ น้ำยาธรรมชาติ และถุงมือทางการแพทย์ ประมาณ ๕๘๒,๗๓๔.๘๒ กิโลกรัม ซึ่งทำให้เกิดการใช้รังสีควบคุมและพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร แหนมการใช้สารเคมีเพื่อสนับสนุนการส่งออก ให้บริการวัดกัมมันตภาพรังสีในสินค้าส่งออก ให้บริการวัดกัมมันตภาพรังสีสินค้าและออกหนังสือรับรอง จำนวน ๑,๓๘๘ ตัวอย่าง ซึ่งทำให้สินค้าส่งออกโดยเฉพาะอาหารทะเล สินค้าเกษตร ได้รับการยอมรับให้นำเข้าประเทศผู้สั่งซื้อได้ เป็นการสนับสนุนธุรกิจสินค้าส่งออก อาหารทะเลและสินค้าเกษตรของประเทศ

ความก้าวหน้าในโครงการรับซื้อไฟฟ้า
เอกชน (IPP) แบ่งเป็น ๒ ระยะ ได้แก่

- **ระยะที่ ๑** มี ๓ บริษัท คือ
บริษัท ผลิตไฟฟ้าอิสระ
(ประเทศไทย) จำกัด (IPT)
บริษัท ไตร เอนเนอจี้ จำกัด
(TECO) และบริษัท อีสเทิร์น
เพาเวอร์ แอนด์ อิเลคทริค
จำกัด (EPEC)
- **ระยะที่ ๒** มี ๔ บริษัท คือ
บริษัท ยูเนียน เพาเวอร์
ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (UPDC)
บริษัท กัลฟ์ เพาเวอร์ เจเนอเรชั่น
จำกัด (GPG) บริษัท บี แอล ซี พี
จำกัด (BLCP) และบริษัท บอวิน
เพาเวอร์ จำกัด (BOWIN)

๔.๔ การสนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในกิจการของรัฐ

รัฐบาลได้ดำเนินโครงการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน (Independent Power Producer : IPP) นอกจากนี้ ยังมีโครงการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก (Small Power Producer : SPP) ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนผู้ผลิตรายเล็กที่ดำเนินโครงการ ๖๒ ราย รวม ๒,๓๐๔.๑๐๐ เมกะวัตต์ แบ่งเป็นประเภทสัญญา Firm ๓๒ ราย รวม ๒,๐๕๗.๒๐๐ เมกะวัตต์ และประเภทสัญญา Non-Firm ๓๐ ราย รวม ๒๔๖.๙๐ เมกะวัตต์ การจัดทำสัญญา มีจำนวนผู้ผลิตรายเล็กที่ลงนามสัญญาเรียบร้อยแล้ว ๕๖ ราย รวม ๒,๑๗๑.๘๐๐ เมกะวัตต์ และที่ยังไม่ลงนามสัญญา ๖ ราย รวม ๑๓๒.๓๐๐ เมกะวัตต์